

İSTİDÂD-I MÛSÂ VE FEYZ-İ İSÂ

İzzeddin

Meşrebi Mûsâ'nın, feyz-i İsâ'ya istidâdının olmadığına hükmedilir. Bu hüküm kanaatimce kusurludur. Zîrâ Mûsevi meşreb rûha meyyaldır ve Mûsâ, *bi'izni rabbikim* rûhun feyzine muktedirdir. İsâ'ya temâyülü olmayan itikâd-ı Mûseviyyedir. İtikâddan maksâd bu bahiste inâddır. Zîrâ inâd, redd-i tekallübdür. Çünkü tekallüb rûhun âlem-i mâneviyyesi ve melekût-u irâdesidir.

İsm-i Mûsâ ile zikr olunan ise *akl-ı ilâhidir*. Akıl bir kararda inâd eder ise, murâbit olduğu kaderine inkisâb eder. Bu da cismin himayesinde kalması mânâsınadır ki, bu nevi şuûrun muhattabı olan nâsın ibâdatı şekli olmaktan ileri gidemez. Ve kulun kendi kanaatince makbûl saydığı hükmî kararı ile mahdud olan itikâdında inâd etmesi, abdin rûhtan olan nasîbini keser. Zîrâ feyz rûhtan, hattâ Rûh'ül Kuddüs'tendir, Rûh'ül Kuddüs ise hâlistir. Ve ihlâs, fitrât-ı insân için her karardan münezzehe olmayı vâcib kılar, zirâ insân Subhan'ın sûretidir.

Inâddaki bu kâide İsevî meşreb için dahi zarûridir. Zîrâ rûhâniyette inâd eden cismâniyetten berî olup saf rûhu arzuladığından inkılâb ettiği âlemden dönüş yolu bulamaz. Bu mânâ İncîl-i Şerîf'te İsâ'nın semâvâta urûc edip orada ikâmet etmesi olarak anlatılmıştır.

Bu hâlden necât ise furkândadır, Zîrâ tevhîde yol tefrikâdandır. İdrâk-ı Fâruk hadd-ı zâtı ihtivâ ettiğiinden, bu mertebe yüksek bir makama delalet eder fakad hâl-i fâruk da karar kılmak şuuru tevhîd için kâfi değildir. Zîrâ *müşrik* tesmiye olunan hâl, idrâk-i furkâniyette ısrâr etmektir.

Hem akli ve hem de rûhu haps ve kabz olduğu cismanî ve semavî tekayüdden azâd eden teslimiyettir.¹ Bu teslîmiyyet hükmünce kelâm-ı necât kavli Muhammedî'nin tahakkukudur. Ve her ikisinin de makamlarına ilticâları ataları İbrahim'in izni ile (*bi'izni rabbihim*) olmuş, kavli Muhammedî olan İslâm ile ekmele bulmuştur.

Velhâsıl, itikâd ve inâd üzerine eylenen bu tefekkür hesabı gereğince, hükmü koyan onu kaldırmaya da mâliktir. Lâkin bu mevzû hûlkiyete âli olduğundan, yâni halk olunmadığından, iptâli de bahis konusu olamaz. Zîrâ kavli Muhammedî'nin hükm-ü kudreti, dehr cihetinden kabz olunamaz. *Mâlik-i yevm'iddiyen...*

Ağustos 2009, St. Petersburg

¹ Bu tesbitten Mûsâ ve İsâ Aleyhisselâm'ın şahsiyetleri münezzehtir. Zirâ "Mûsâ" isminden maksadım ümmet-i Mûsâ yani teşbih ehli müşebbihlerdir, İsâ ile kasd ettiğim ise ümmet-i İsâ yâni tenzih ehli rûhânilerdir.